

Tamen★Plu

OFICIALA ORGANO DE ESPERANTO EN SUDAŬSTRALIO.

MAJO 2008, JARKOLEKTO 27

Redaktanto: Bob Felbi – tel (08) 8242 1460 – 6 Dorset Street, Semaphore Park. S.A. 5019

esperantobob@iprimus.com.au

Legeblas ankaŭ interrete: www.gazetejo.org

Dum juĝafero post vagonarakcidento la tre nerva kaj maltrankvila staciestro Adriano, tio estas lia nomo, devis fojon post fojo certigi, ke li vere svingis la ruĝan lanternon. Poste demandis lin lia amiko Alduso:

“Ĉu ne estis terure estis pridemandite tiom senkompatate?”

“Jes”, respondis staciestro Adriano, “sed mi estis tre bonŝanca, ke neniu min demandis, ĉu la lanterno estis lumanta...!”

Grava Ĝustigo

En la aprila Tamen Plu aperis tre grava eraro. Sur paĝo 8 estas skribite, ke ankaŭ Yaw Ampomah estas estrarano de Esperanto-Federacio de Novsudkimrujo. Tio ne veras. Yaw tute ne interesiĝas pri tiaj aferoj, li preferas vivi sian vivon feliĉa. Kaj tion li, ankaŭ laŭ mia opinio, rajtas!

“Mi estas leganta rakonton pri malriĉa knabino, kiu edziniĝas al riĉulo.”

“Se tiu rakonto vere estas vera, ĝi sendube finiĝas per riĉa knabino forlasanta malriĉulon!”

Gravaj Esperanto-eventoj:

Merkredon la 7an de majo ni renkontiĝos en la Komunumejo en Clarence Park je la 18a horo.

Ekskurso al Price iam en junio.

Ekskurso al la zoologia ĝardeno Monarto iam en julio.

La Sepa Tutamerika Kongreso okazos de la 12a ĝis la 18a de julio 2008 en Montrealo, Kanado.

Ekskurso al la ŝipmuzeo en aŭgusto.

De la 23a ĝis la 30a de aŭgusto 2008 okazos la 34a Internacia Semajno de Esperanto en Sète, Francujo.

Ekskurso al la malnova malliberejo en septembro.
En 2008 la Universala Kongreso de Esperanto okazos en la belega ĉefurbo de Esperantujo, Roterdamo, Nederlando.
Tuj poste la Internacia Vegetarana Unio festos sian centjariĝon en Dreseno, Germanujo.
Ankaŭ TEVA (Tutmonda Esperantista Vegetarana Asocio) festos sian centjariĝon en 2008.
Kantado ĉe Indrani la 18an de oktobro je la 17a horo.
La Universala Esperanto-Kongreso okazos en 2009 en la belega urbo Bjalistoko, Polujo.

“Sed kara Agata, vi aspektas tre malsana, kio en la mondo okazis?”

”Ho, mi trinkis la fluidan sapon, kiun oni uzadas por lavi la manĝilaron.”

“Ĉu la fluidan sapon, kiun oni uzadas por lavi la manĝilaron. Sed kial?”

“Ĉar estis skribite sur la botelo ke ĝi forigas grason!?”

Se vi vere deziras lerni kiel senerare – kaj senpene – uzadi nian belegan lingvon, tiam trastudu, pli ol nur unu fojon, “Lingvaj Resondoj”, la elstaran verkon de nia eminenta Esperantologo, Marcelo Leereveld. Lian verkon mendu ĉe 12 Heather Grove, Belgrave South, Viktorio 3160, kontraŭ nur \$23,00!

Eta Agnes amas biskvitojn. Ŝia patrino opinias, ke ŝi manĝas tro da ili. Tial ŝi diris al Agnes:

“Se vi manĝas tiom da biskvitoj, vi fariĝos tro dika.”

Kelkajn tagojn poste eta Agnes sidas en la buso. Eniras gravedulino.

”Mi bone scias, kion vi faris”, diras eta Agnes – ”sed estis rave agrable, ĉu ne?”

Legu ankaŭ la treege bonegan libron, “Mummy, why can’t we all speak the same language?” Mendu ĝin kontraŭ nur \$ 6,95 plus afranko \$1,95, ene de Aŭstralio, rekte de la

tre klera verkinto kaj esperantistino, Nicole Else, 1/359 Pacific Highway, Asquith, NSW 2077 aŭ perrete Nicole@cryogenic.net.

Diras la somergasto: “Kial la porko la tutan tempon provas eniri mian ĉambro?”

Kamparano: “Verŝajne ĉar li loĝas en tiu ĉambro dum la vintro!”

Transskribado de nomoj personaj kaj aliaj

Multaj homoj en la mondo ne uzadas la latinan alfabeton, sed iun alian: rusan, araban ĉinan ktp. Tial ili estas devigataj transskribi nomojn.

Sed en Esperantaj tekstoj oni ofte renkontas ankaŭ nomojn netransskribitajn aŭ kun neindikita elparolo. Kion ruso devas pensi pri la nomo skribita Goethe? Kion pri la franca persona nomo Jacques? Kion pri la nomo de Nederlanda juristo Hugo de Groot? Ĉu oni devas lerni la prononsmanieron de ĉiuj lingvoj de la mondo?

Oni devas transskribi per nur la literoj de la alfabeto Esperanta. Estas nia devo akcepti, ke niaj nomoj en Esperanta transskribo ricevas alian aspekton, ekz. Gete por Goethe, Ĵak por Jacques, Higo de Ĥrot (Higo de Ĥot) por Hugo de Groot. Tiu maloportunaĵo estas la prezo, kiun okcidentaj esperantistoj devas pagi por ke Esperanto povu esti nomita vere internacia lingvo.

Antaŭ cent jaroj la kutimo prezenti latinliterajn nomojn en la Esperanta transskribo estis sufiĉe ĝenerala, sed tiu kutimo pli kaj pli malaperas. Grupo de esperantistoj, kiuj kolektiĝis ĉirkaŭ la reta diskutlisto klasika-esperanto@googlegroups.com volas refirmigi tiun malnovan kutimon. Ili klopodas starigi regulojn por transskribado de nomoj el ĉiuj lingvoj al Esperanto.

La unuajn provojn tiurilatajn vi povas legi en: http://www.bonalingvo.it/index.php/Konsiloj_por_transskribado Ĉu vi pretas fari la samon por via lingvo?

Amike,

Johan Derks

”Mia fratino naskis suĉinfanon!”
”Gratulojn, kiom pezis la etulino?”
“2 kilogramojn.”
“Tio estas tre malmulta.”
“Jes, sed ŝi estas edziniĝinta nur du semajnojn!”

Esperanto kiel pontolingvo NUN

Jen bona oportuno por montri la taŭgecon de Esperanto kiel utila PONTOLINGVO: La centra oficejo de la Monda Socio Forumo en San-Paŭlo akceptis aldoni Esperantajn tradukojn en sia portalo. En la tradukejo <http://parolumondo.com/forumo/> jam estas kelkaj tradukitaj tekstoj de la Strategia Debato kaj nun ni komencas traduki ankaŭ la Oficialajn Bultenojn el Esperanto, kiel pontolingvo. La teksto de la oficiala bulteno estas mallonga, do ni esperas oferti ĝin en pluraj lingvoj.

Niaj tradukoj aperos en la portalo kaj en la venontaj bultenoj de la Monda Socia Forumo antaŭ centoj da asocioj kaj miloj da homoj el la tuta mondo. Miloj da homoj, kiuj agadas pri MSF, sed parolas neniun el la 4 oficialaj lingvoj (portugala, kastilia, franca kaj angla), serĉos niajn tradukojn. En la piedo de ĉiu traduko nepre aperos ”traduko utiliganta Esperanton kiel pontolingvon” kaj granda ligilo al www.esperanto.net (tiu retejo bele montras plurajn lingvojn).

Ni esperas, ke ankaŭ vi volonte musumos sur la ligilo <kunlabori> en la supra dekstra menuo. Dankon!

Emilio Cid, San-Paŭlo, Brazilo <http://parolumondo.com/forumo/>

Tre plaĉis al Jesuo promeni iomete en la ĉielo. Iun tagon li ekvidis viron sidantan en angulo plorantan. Li ne tre pensis pri tio, sed la postan tagon la sama viro sidis tie ankoraŭ plorante. Aliris lin Jesuo dirante: ”Maljuna viro”, ĉi tio estas la ĉielo. Vi ricevas ĉion, kion vi deziras, varman veteron, renkontiĝojn kun famuloj ktp. Do vi kial ploras?”

”Ĉar”, respondis la viro, ”en mia vivo sur la tero mi estis ĉarpentisto, kaj frue mi perdis mian unusolan filon. Eĉ tre volonte mi renkontus lin, sed mi ne povas trovi lin”.

”Paĉjo!” ekkriis Jesuo.

*La maljunulo sin starigis kaj plorante li ekkris:
"Pinokjo!"*

La 9a Kultura Esperanto-Festivalo

Ĉu esti aŭ ne esti en KEF 9? – tio estas la demando!

Refoje okazos la Kultura Esperanto-Festivalo! Se vi jam antaŭe prenis parton, vi certe memoras pri kio temas: Tagoj dediĉitaj al muziko, teatro, literaturo kaj aliaj kampoj de la Esperanto-kulturo.

En la centa jubilea jaro de la dana kaj universala Esperanto-Asocioj ni prezentos la 9an KEF en la urbo de Hamleto, aŭ almenaŭ en lia kastelo Kronborg, en la urbo Helsingør (Helsinoro) – 40 kilometrojn norde de Kopenhago.

Venu, vidu kaj ĝuu KEF ek de la 12a ĝis la 19a de julio 2008.

La kerna ideo de la festivalo estas ĝui la kulturon, ne nur koncentriĝi pri la lingvo mem kaj ĝiaj propagandaj efikoj. La unikaĵo de KEF estas tio, ke temas pri festivalo, kiu plene koncentras sin al originala altkvalita Esperanto-kulturo.

Ĝi estos gravega forumo por prezenti kaj konsumi diversajn aspektojn de la Esperanto-kulturo kaj instigi homojn al kreemo. Krome, ĝi samtempe estas unika ebleco por Esperanto-artistoj renkonti unu la aliajn kaj iniciati novajn projektojn.

Vidu pli kaj aliĝu ĉe: www.kef.saluton.dk

Kim J. Henriksen kimjezus@plakaten.dk

Virino eniris bestvendejon por aĉeti akvujon por sia hundo. La bestvendistino montris al ŝi plurajn modelojn.

"Ĉu vi volas havi iun, sur kiu estas skribite "Hundo"?"

"Tio ne gravas. Mia edzo ne trinkas akvon, kaj la hundo ne povas legi!"

Aŭstralianiĝo de aŭstro

La 29an de marto aŭstralianiĝis fama esperantisto el Adelajdo, nome nia eminenta Sandor Horvath. Esperanto en Sudaŭstralio multe pli ol plej elkore bonvenigas lin al la aŭstralia komunumo. Nun ni estas unu aŭstraliano pli!

La **oranĝa** koloro

London la 24an de marto dek danaj aktivistoj iris Grekujen por partopreni la ceremonion, kiam en Ateno la 30an de marto la olimpia torĉo estis transdonata al la olimpia komitato de Pekino. La aktivistoj estis **oranĝe** vestitaj kaj aŭtomobile postsekvis la torĉon la lastajn tri tagojn de Lariso ĝis Ateno. La intenco estis, dum la Olimpiaj Ludoj en Pekino 2008, disvastigi la ideon ke la **oranĝa** koloro estas paca kritiko al Ĉinujo pro ties ignoro kaj rompo de la Homaj Rajtoj.

La dana skulptisto Jens Galschiøt kune kun i.a. la ĉina movado por demokratio, ekis la tutmondan projekton "la **oranĝa** koloro", kaj dissendis alvokon tradukitan en 18 lingvojn videblajn interrete; vidu la retpaĝon TheColorOrange.net. Miloj da homoj el ĉiuj anguloj de nia ronda terglobo jam subtenas la ideon kaj multaj preparas oranĝajn aktivecojn.

"Eĉ Ĉinujo ne povas malpermesi "la koloron **oranĝan**" kaj pluraj konantoj de Ĉinujo konsentas, ke ĝuste tiu agado povas ŝakmatigi la ĉinan registaron.

Sed surprize Grekujo, la lulilo de demokratio, decidis aresti la aktivistojn, do nun la tuta afero estas fuŝita. Grekujo subtenas la ĉinan registaron, ĉu pro timo ĉu pro io alia, kion nek mi nek multaj aliaj komprenas. Verŝajne pro mono!

Estus bone, eĉ bonege, se la Olimpiaj Ludoj ne okazus en Ĉinujo. Ĉinujo tion volas nur, ĉar ĝia registaro povas profite gajni el la tuta aventuro. Laŭ mia opinio oni devus bojkoti la Ludojn. Tiam ni ordinaruloj povus rigardi televidon la du aŭ tri semajnojn dum la daŭro de la tedaj Ludoj. Kaj ankoraŭ restas la demando, "kio pri Tibeto?" Ĉu la mondo vere pretas ignori Tibeton favore al sporto?

Parolante pri sporto, ĉu tiu vorto vere estas la ĝusta? Kiam mi, antaŭ multaj jaroj, preskaŭ ĉiutage iris al la lernejo, mi lernis, ke sporto estas por la plifortigo de la korpo, ke sporto stimulas amikecon kaj helpemon inter homoj ktp. ktp. do ke sporto estas io bona. Oni ne povis

imagi al si sportulon kun malbonodoranta cigaredo en la buŝo kaj botelo da biero en la mano. Tiam tio ne estis sporto.

Sed nun ŝajnas, ke ankaŭ tio ŝanĝiĝis. Laŭ la televidaj novaĵprogramoj sporto ne plu estas sporto, kaj sportuloj ne plu estas sportuloj. Nun ili estas sportistoj, ĉar ili gajnas monon per sia "sporto". La plej ambiciaj el ili nun sportas por gajni oron! Ne ĉiuj el ili plu agas amike unu al la aliaj, sed batas siajn kontraŭulojn. Kaj la noktojn ili pasigas en drinkejoj kaj noktokluboĵ, kie ili agas simile, kredante ke la leĝo tute ne koncernas ilin. Ili fumas cigaredojn kaj ĉion alian, kio malbonodoraĉas. Ili drinkadas alkoholon kaj uzadas kontraŭleĝajn drogojn. Ili ne plu sportas por plifortigi kaj sanigi siajn korpojn. Almenaŭ unu sportisto terure kaj senrespekte batis sian amikino kaj poste ankaŭ la policistojn, kiuj arestis lin. Similajn raportojn tre ofte dissendas la amaskomunikiloj. Sed ni scias ja, ke oni ne povas kredi ĉion, kion dissendas la amaskomunikiloj, ĉu ne? Se tio veras, kial ni permesu al niaj gefiloj televide rigardi la Olimpiajn Ludojn. Certe mi ne rigardos ilin, kvankam mi eble rigardos la komencajn kaj finajn ceremoniojn, se mi ne antaŭe endormiĝos!

Eta Adalberto kuregis en la sidoĉambro. "Paĉjo", li kriegis, hieraŭ ni verkis eseon".

"Nu, pri kio? demandis la neinteresiĝanta patro.

"Ni devis skribi pri tio, kion faras niaj patroj... kaj nun mia instruisto kaj du policistoj staras ekster la pordo".

"Instruistoj de Esperanto por la planedo Tero"

Ĉu vi jam planis vian Esperantumadon ĉivintre? Rapidu! ILEI proponas al vi tion, kion vi ĝis nun neniam spertis! ILEI preterkuris UK-n, IJK-n kaj aliajn tradiciajn tutmondajn Esperanto-aranĝojn. La ĉijara ILEI-kongreso okazos en Afriko de la 29a de julio ĝis la 5a de aŭgusto en Portonovo, Benino kun postkongresa ekskurso de la 5a ĝis la 8a de aŭgusto.

Ĉu plaĉus al vi sperti interkulturan dialogon en afrika medio; fakan programon orientitan al instruemuloj; eblecon persone konatiĝi kun la Esperanto-movado en Afriko;

starigon de kontaktoj por longdaŭra kunlaboro kaj buntan kulturan kaj riĉan ekskursan programon? Se jes, subtenu la aranĝon per via partopreno!

Informojn pri la konferenco, ĝia programo, urbo, partoprenkondiĉoj trovi ĉe <http://www.ilei.info/novaĵoj/Portonovo.php> La retan aliĝilon trovi ĉe <http://ilei.info/konferenco/aliĝilo2008.php>

ILEI proprakoste subvencios partoprenon de 20 afrikanoj. Ĉies financa helpo por subvencii partoprenon de kiom eble plej multaj instruistoj kaj instukapablighon de junaj instruemuloj el Afriko bonvenos al la konto ilek-a de ILEI ĉe UEA, aŭ al Afrika Fondaĵo de UEA, ĉiam kun indiko 'Benino 2008'.

Se vi havas demandojn, proponojn aŭ komentojn vi ĉiam bonvenas skribi al: Aida Cizikaite aidute@mail.It (ILEI-estrarano pri kongresoj).

Renato Corsetti

Timis viro, ke lia edzino ne plu bone aŭdas, ke eble ŝi bezonas aŭdigilon. Ĉar li ne estis tute certa, pri ŝia reago, li decidis unue konsulti ilian kuraciston pri tio, kiel plej bone solvi la problemon.

Diris la kuracisto, ke plej bone estas unue testi la aŭdkapablon de la edzino tiamaniere:

"Unue vi staru 15 metrojn for de ŝi, kaj normalvoĉe provu eltrovi, ĉu ŝi bone aŭdas vin. Se ne, staru for de ŝi 10 metrojn, tiam 8 metrojn, kaj tiel plu, ĝis ŝi respondos vin."

Tiun saman vesperon staras la edzino en la kuirejo kuirante vespermanĝon. Diras la edzo al si mem: "Jen mi staras ĉirkaŭ 15 metrojn for de ŝi, ni vidu, kio okazos!" Do normalvoĉe li diras: "Karulino, kion vi kuiras?" Neniu respondo. Li do alproksimiĝas al sia edzino, proksimume 10 metrojn kaj ripetas: "Karulino, kion vi kuiras?" Ankoraŭ ŝi ne respondas.

Tiam li eniras la manĝejon proksimume 8 metrojn for de ŝi demandante: "Karulino, kion vi kuiras?" Refoje ŝi ne respondas.

Do li iras al la kuireja pordo, proksimume 3 metrojn for de ŝi: "Karulino, kion vi kuiras?" Refoje neniu respondo. Li do iras al malantaŭ ŝi. "Karulino, kion vi kuiras?"

"Hrodeberto, por la kvina fojo, KOKINIDON!"

"Vinĉento, ni heredos onklinon!"

"Ho, mi preferus heredi monon!"

